

om eigen onmacht en hulpeloosheid in hem gestegen. Niet alleen het folterend wee om Laura's krankte deed hem dien winter rondgaan met doffe wanhoop in de ziel. Van uit de bergen kwam plotseling tijding dat zijn vriend de schilder gestorven was en het meedoogenloos onverwachte van diens dood geleet een duister teeken, dat oneindig noodlottiger gebeuren moest inleiden. Hij herlas vergeten bundels oude brieven en herdacht de tijden die zij samen in den vreemde hadden doorgebracht. Broze, gedroogde bloemen toen geplukt, vond hij in boeken terug. De geur daarvan liet hem velerlei gebeurtenissen uit dien zomer zóó sterk zich herinneren, dat het geleet alsof hij alles weder onderging; maar hoe schoon of vreugdrijk het ondervinden voorheen ook was geweest, dit weer doorleven was vol trieste wrangheid, die iedere heugenis en komende gewaarwording vertroebelde.

En nu kwam de twijfel aan Laura's genezing telkens dreigender weerom, hij had zich te vermannen keer op keer om de begeerte te weerstaan haar andere dan beemoedigende woorden te zeggen, haar schier ver dwaasd van angst te bezweren dat zij toch herstellen zou.

Zijn vrees voor het onvermijdelijke werd een pijn die durend schrijnde, het viel hem stil aan moeilijk zijn denken daarvan af te leiden en te richten op zijn dagelijkschen arbeid. Nu eerst was hij ten volle zich bewust, hoezeer Laura's afhankelijkheid in zijn leven onontbeerlijk was geworden, hoe grenzenloos hij haar had lief gekregen. Gestadig keerden de gedachten aan velerlei sombere mogelijkheden, tot hij er aan moest denken, dat hij Laura nooit anders dan lijdende gekend had, haar immer al zijn zorgen had gegeven. Dan, beurtelings, wisselden goede verwachting en vrees, hij zag dit wreede spel onmachtig aan, en wist niet, dat Laura zijn vertwijfeling had opgemerkt. En des avonds na zijn thuiskomst in den schemerschijn der kamer, terwijl de sneeuw viel en daarvan schijnsel uitkaatste door de vensters

met de hoog opgetrokken gordijnen, vertelde zij hem stil en rustig schijnbaar, dat zij nog altijd vertrouwen had als vroeger, toen zij pas gehuwd waren.

Hij hoorde haar zwakke stem de woorden zeggen, voor hem van toover vervuld, woorden die hem hoop hergaven, maar hij ontwaarde door het duister niet de in doodswit gelaat gesloten oogen.

Sprakeloos van onverwachte vreugde bleef hij voor zich staren, de dunne, koude handen der bezwijmde stervende vasthoudend in de zijne.... Buiten sneeuwde het niet meer, de velden lagen wijd gestrekt in den valen, blauwachtigen weerschijn van de wolken die uiteengeweken waren en waartusschen een enkele ster met felle helderheid te schitteren stond. Op den straatweg ging somwijlen een voertuig voorbij door de knarsende sneeuw, dikwijls gleed schaars maanlicht door de wit bevrachte takken der boomen, wanneer de wolken telkens wijder uiteen zich drongen, totdat in het einde beel de hemel zuiver was en klaar als een ver, koel en onbewogen meer. Onder de boomen teekenden de twijgen fijne, strakke schaduwlijnen, die onbespeurbaar voortslopen tot aan den voet der muren van het huis, en daar dan tastten, hooger, hooger schuivend, steen voor steen.

Roland zag de verre omtrekken van gebouwen aan de grenzen der stad in het maanlicht, dat de schaduwen traag heenstuwde over het vloertapijt naar binnen de kamer. Het was hem alsof daarbuiten in de wereld zooveel wonderlijks omging, alsof daar allerlei onzichtbare dingen gebeurden, waarvan geen sterveling nog wist. Heel behoedzaam liet hij de handen los der vrouw en schreed tot bij de vensters, terwijl hij even naar Laura's zwakke ademen luisterde.

Een wijle tuurde hij naar buiten uit.

Hoe eindeloos geleet de witte ruimte, hoe bang en star de lange, harde winter. Hij hoorde hoe de oude dienstmaagd schuifelend ging door de gang en licht bracht in het aangrenzend vertrek. Het licht gleed door de kamer waar hij thans naar boeken tastte